

Obsah	
ÚVOD	5
1. FILOSOFIE, SOUČASNĚ ROZDĚLENÍ FILOSOFIE A FILOSOFIE VÝCHOVY	6
2. CHARAKTERISTIKA A NĚKTERÉ ZNAKY SOUČASNĚHO SVĚTA	7
2. 1. POHLED NA SOUČASNÝ SVĚT Z HLEDISKA PARADIGMAT, TEDY Z HLEDISKA „MÝTU O POSTMODERNÍM SVĚTĚ“	8
2. 2. PARADIGMATA	8
2. 3. JAK CHÁPAT MÝTUS	9
2.3.1. <i>Mýtus č. 1: Postmoderní circumambulantio a závoj bohyně Máji</i>	9
2.3.2. <i>Mýtus č. 2: Bloudění domem světa, přeludy a bezdomovci ve vlastních domovech</i>	12
2.3.3. <i>Mýtus č. 3: O prométheovském spádu a dětech coby obětech boha Molocha</i>	15
2.4. MEDIÁLNÍ PANEM ET CIRCENCES	18
2.4.1. <i>Egon Bondy o mluvčících opicích</i>	19
2.4.2. <i>Co vlastně dnešní společnost a tím i vychovatelé mohou dítěti nabídnout?</i>	20
2.4.3. <i>Závěrem k zamyslení nad současným světem</i>	21
2.4.4. <i>Malé shrnutí k pojetí současného světa</i>	22
3. POJETÍ ČLOVĚKA	23
3.1. CO JE ČLOVĚK?	24
3.1.1. <i>Člověk mýtický</i>	24
3.1.2. <i>Člověk jako animal rationale</i>	24
3.1.3. <i>Člověk jako imago Dei</i>	25
3.2. ČLOVĚK JAKO EGO COGITO, MYSLÍCÍ SUBJEKT	27
3.2.1. <i>Pojetí člověka podle J.A. Komenského</i>	28
3.2.2. <i>Niterně řízený člověk D. Riesmanna</i>	30
3.3. ČLOVĚK JAKO NEDOKONALÁ BYTOST	31
3.3.1. <i>Pilře vzdělanosti</i>	31
3.3.2. <i>Člověk jako zbloudilý běžec evoluce</i>	32
3.3.3. <i>Člověk jako bytost s nedostatky</i>	32
3.3.4. <i>Člověk jako jednající bytost</i>	33
3.3.5. <i>Člověk jako bytost naplněná úzkostí</i>	33
3.4. SHRNUTÍ POJETÍ ČLOVĚKA JAKO NEDOKONALÉ BYTOSTI	34
3.5. ČLOVĚK JAKO VZNEŠENÁ TRANSCENDENCE	34
3.6. SOUČASNÉ VĚDECKÉ POJETÍ PODSTATY ČLOVĚKA	36
3.6.1. <i>„Počítačový“ člověk</i>	37
3.7. ČLOVĚK JAKO BYTOST SVĚHO SMUTKU A VZPOMÍNEK	38
4. HISTORICKÝ POHLED NA CHÁPÁNÍ DĚTSTVÍ	40
4.1. DĚTSTVÍ Z HISTORICKÉHO HLEDISKA (STRUČNÝ NÁSTIN OD STŘEDOVĚKU)	41
4.1.1. <i>Kulturní modely výchovy dětí</i>	41
4.2. SOUČASNÉ DĚTSTVÍ - PUTOVÁNÍ DO „VZDÁLENÝCH DÁLEK ZBLLOUDILÉHO LIDSTVA?“	42
5. NÁČRT FILOSOFICKÉHO POJETÍ DÍTĚTE	44
5.1. DÍTĚ JAKO ENS AMANS - BYTOST MILUJÍCÍ	44
5.1.1. <i>Odkud přicházíme</i>	44
5.2. DÍTĚ JAKO BYTOST BUDOUCÍHO SMUTKU A VZPOMÍNEK	46
5.2.1. <i>Rozdělení vzpomínek</i>	46
5.2.2. <i>Ráj v nás, hledání ráje</i>	46
5.3. DÍTĚ A DĚTSTVÍ Z HLEDISKA OPUŠTĚNOSTI	47
5.4. DÍTĚ JAKO INTENCIONÁLNÍ BYTOST	48
5.4.1. <i>Husserlova intencionalita</i>	48
5.5. DÍTĚ JAKO BYTOST BEZMOCNĚ MOCNÁ OBDAŘENÁ VŮLÍ ŽÍT	49
5.5.1. <i>Dítě jako nově přicházející bytost</i>	49
5.5.2. <i>Bezmocnost a chuť žít</i>	50
5.6. DÍTĚ JAKO BYTÍ NA CESTĚ	50
5.6.1. <i>Pouť člověka od mýtu k logu a zpět</i>	51
5.6.2. <i>Návrat domů a Platónova metanoia</i>	52

5.7. BYTOSTNÁ LÁSKA	53
5.7.1. <i>Věčný návrat</i>	54
5.7.2. <i>Dítě jako věčný návrat a touha po lásce</i>	55
5.8. MATĚRSKÁ A OTCOVSKÁ LÁSKA	58
5.9. INDICKÉ, ŘECKÉ A KŘESŤANSKÉ POJETÍ LÁSKY	59
5.9.1. <i>Indické pojetí lásky</i>	59
5.9.2. <i>Řecké pojetí lásky</i>	60
5.9.3. <i>Křesťanské pojetí lásky</i>	60
5.10. MUŽ A ŽENA, ROZPOLCENOST ČLOVĚKA	62
5.10.1. <i>Jungovy archetypy</i>	62
5.10.2. <i>Muž, žena a Starý Zákon</i>	63
5.11. MALÉ SHRNTÍ ZÁVĚREM: LÁSKA JAKO DAR A ZDROJ RADOSTI	64
5.11.1. <i>Láska jako iluze?</i>	65
5.11.2. <i>Život jako iluze?</i>	66
6. TROJNOST ČLOVĚKA	67
6.1. <i>Řecké pojetí duše a těla</i>	68
6.2. <i>Slovanské pojetí duše a těla</i>	68
6.3. <i>Hebrejské pojetí duše a těla</i>	69
6.3.1. <i>Solidarizace a tělesnost člověka</i>	69
6.4. <i>Výchova jako péče o nefes</i>	70
6.4.1. <i>Tělo jako poselství a prostředník světla</i>	71
7. DOBRO A ZLO	72
7.1. <i>STRUČNÝ NÁHLED NA POJETÍ MORÁLKY Z HISTORICKÉHO HLEDISKA</i>	73
7.1.1. <i>Vývoj názorů na dobro a zlo</i>	73
7.1.2. <i>Křesťanské pojetí dobra</i>	74
7.1.3. <i>Novověká filosofie a pojetí dobra</i>	75
7.1.4. <i>Dobro a zlo jako jednovaječná dvojčata</i>	77
7.1.5. <i>Neuchopitelnost zla</i>	77
7.1.6. <i>Možnosti potlačení zla</i>	78
8. ČLOVĚK, PŘÍRODA A ŽIVOČICHOVÉ	79
8.1. <i>VZTAH ČLOVĚKA K PŘÍRODĚ Z POHLEDU HISTORIE</i>	80
8.1.1. <i>Vztah ke zvířatům a Starý Zákon</i>	80
8.1.2. <i>Vztah ke zvířatům ve středověku</i>	81
9. ČLOVĚK A VESMÍR	83
9.1. <i>VESMÍR Z FYZIKÁLNÍHO HLEDISKA</i>	83
9.2. <i>ČLOVĚK V RÁMCI VESMÍRU</i>	83
9.3. <i>JAK NEPROMARNIT ČAS NÁM DANÝ?</i>	84
10. VÝCHODISKA VÝCHOVY	85
10.1. <i>ŽIVOTNÍ ZDATNOST A FUROR PAEDAGOGICUS</i>	85
10.2. <i>POTŘEBY DÍTĚTE PODLE J. PREKOPOVÉ</i>	86
10.3. <i>TYPOLOGIE ČLOVĚKA NA ZÁKLADĚ CHUTI ŽÍT PODLE P. TEILHARDA DE CHARDINA</i>	89
10.3.1. <i>Unavení pesimisté</i>	90
10.3.2. <i>Poživační bezohlední světáci</i>	90
10.3.3. <i>Naivní nadšenci</i>	90
10.3.4. <i>Fáze centrace, decentrace a supercentrace</i>	91
10.4. <i>ÚČTA K ŽIVOTU</i>	92
10.5. <i>OTÁZKA EXISTENCE, HLEDÁNÍ SMYSLU ŽIVOTA</i>	93
10.5.1. <i>Co však znamená existovat?</i>	93
10.5.2. <i>Naděje</i>	94
10.5.3. <i>Shrnutí východisek výchovy</i>	95
10.6. <i>VÝCHOVA JAKO „CESTA K NADĚJI“</i>	97
ZÁVĚR	100
LITERATURA	101